

sikkel onder haar voeten, welke ook door sterren omgeven is. Het randschrift luidt: „Sigill. Ecclesiae. Rotterodamens, sub. Symb. August. Confes. Invar”, en wordt boven het hoofd der vrouw afgesloten door de in Hebreeuws letterschrift gestelde naam „Immanuel”.

Het andere werd in 1642 gesneden voor zijn, in verband met de twist over het Avondmaalsbrood, afgescheiden gemeente. Het stelt een vliegende duif voor met de olijftak in de bek, daaronder in blazoen in het Latijn: vrede zij met U. Het randschrift luidt: „Sig. Ecc. Rot. Sub. Symb. Invar. Conf. Aug. 1642”, afgesloten door het wapen van Luther. Toen in 1648 de beide groepen der gemeente weer herenigd werden, bleef ook dit zegel in gebruik.

De *Stichting Centrale Voorziening* liet een penning slaan, die werd uitgereikt aan de leden der Commissie en aan een aantal genodigden op de laatste bijeenkomsten in 1947 en later ook aan alle andere medewerkers. De voorzitter, mr. W. F. Lichtenauer, reikte hem uit als blijvende herinnering aan hun waardevolle en grotendeels belangeloos verrichte werkzaamheden ten behoeve van de oorlogsslachtoffers.

De Stichting werd opgericht in 1940 op initiatief van de Kamer van Koophandel en Fabrieken in welker bestuur vertegenwoordigers van overheid en bedrijfsleven zitting namen. Deze Stichting zou functioneren voor de goederenvoorziening van alle getroffen gebieden. Deze penning is ontworpen en in brons uitgevoerd door „Koninklijke Begeer”, Atelier voor Edelsmeed- en Penningkunde te Voorschoten. De voorzijde geeft een beeld van de Nederlandse Maagd, die machteloos ter aarde ligt en door Mercurius ondersteund wordt. Op de achtergrond is Mars afgebeeld als een ruitersfiguur. Het randschrift: „Mercurius Marti Sublevat Obtritos” is een Latijnse pentameter, waarvan de Nederlandse vertaling luidt: „De Handel ondersteunt hen, die door het oorlogsgeweld zijn vertreden”, waarbij de aandacht erop gevestigd wordt, dat de datievorm „Marti” in deze constructie synoniem is met de ablatievorm „a Marte”. De keerzijde toont de twee „Helpende Handen”, benevens de vermelding:

„Ter herinnering aan Uw hulp voor Oorlogsslachtoffers 1940–1946”, met het randschrift „Stichting Centrale Voorziening”. De penning is 5 cm breed.